

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 798/18</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **17 października 2019 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	Sędzia SA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie SA:	Katarzyna Kaczmarczyk-Kłak Józef Pawłowski
	Protokolant	Sylwia Lipka

po rozpoznaniu w dniu **17 października 2019 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **4 października 2018 r.** sygn. akt **III U 529/17**

I. zmienia zaskarżony wyrok jak też poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 13 lipca 2017 r. w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. Z. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres 3 lat począwszy od dnia 1 czerwca 2017 r.,

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy S. Z. kwotę 30 zł (słownie: trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III AUa 798/18

Uzasadnienie

wyroku z dnia 17 października 2019r.

Decyzją z dnia 13 lipca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy S. Z. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dochodzonego wnioskiem z dnia 28 marca 2017r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1989 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016r. , poz. 887 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 12 ww. ustawy organ rentowy stwierdził, że w świetle orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu z dnia 11 lipca 2017r. nie uznającego wnioskodawcę za niezdolnego do pracy – nie spełniła on wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego.

Wnioskodawca S. Z. odwołał się od powyższej decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu. W odwołaniu z dnia 19 lipca 2017r. wnosząc

o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do renty odwołujący się zarzucił, że przez ponad 19 lat pobierał świadczenie rentowe z powodu całkowitej głuchoty ucha prawego i niedosłuchu ucha lewego oraz szumów usznych i zawrotów głowy, a stan jego zdrowia nie uległ poprawie.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 lipca 2017r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tego samego względu jaki legł u podstaw zaskarżonej decyzji, przyznając jednocześnie ,naprowadzony w odwołaniu , fakt wieloletniego pobierania przez wnioskodawcę świadczenia rentowego.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu ,po rozpoznaniu sprawy , wyrokiem z dnia 4 października 2018r. (sygn. akt III u 529/17) oddalił odwołanie wnioskodawcy. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca S. Z. ur. (...) jest z zawodu mechanikiem maszyn rolniczych przy czym w przebiegu ubezpieczenia podejmował zatrudnienie na stanowiskach: stażysty, monter mechanika silników spalinowych, robotnika drogowego i masarza , będąc ostatnio zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy jako pomocnik masarza i robotnik gospodarczy w Zakładzie (...). D. w R., przy czym ten stosunek pracy ustał

z dniem 30 września 2018r. W okresie od 26 stycznia 1998r. do 31 maja 2017r. wnioskodawca pobierał rentę okresową z tytułu częściowej niezdolności do pracy

z powodu całkowitej głuchoty ucha prawego , niedosłyszenia w uchu lewym , szumów usznych , zawrotów głowy i podejrzenia choroby M.. W dniu 28 marca 2017r. S. Z. złożył w pozwanym organie rentowym kolejny wniosek o ustalenie prawa do renty na dalszy okres, co skutkowało orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 14 czerwca 2017r. o zdolności do pracy wnioskodawcy (wydanym

w oparciu o stanowisko lekarza konsultanta otolaryngologa) i komisji lekarskiej Zakładu z dnia 11 lipca 2017r. potwierdzającego odzyskanie przez wnioskodawcę zdolności do zatrudnienia. Powyższe orzeczenie stało się zaś podstawą wydania – zaskarżonej w niniejszym postępowaniu – decyzji odmownej ZUS z dnia 13 lipca 2017r. Opierając się następnie na przeprowadzonych w sprawie dowodach osobowych

z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii i medycyny pracy , przy jednoczesnej odmowie uznania mocy dowodowej odmiennej w swej konkluzji opinii otolaryngologa jako opinii mającej uwzględniając jedynie wyuczone kwalifikacje zawodowe wnioskodawcy (uznającej odwołującego się za nadal częściowo niezdolnego do pracy na okres 3 lat) Sąd I instancji ustalił, że S. Z. po dniu 31 maja 2017 r. jest zdolny do zatrudnienia, które wykonywał ostatnio na przestrzeni 18 lat jako pomocnik masarza i pracownik gospodarczy bowiem przy występującym u niego znacznym upośledzaniem słuchu nie może wykonywać pracy jedynie na wysokości , przy maszynach , w narażeniu na czynniki toksyczne czy hałas ,prace wymagające komunikacji ze współpracownikami , prace operatorów wózków jezdniowych czy sprzętu drogowego , a tego rodzaju prace na wyżej wskazanych stanowiskach nie występują. Jednocześnie stwierdzony przez biegłego lekarza ortopedę stan po urazie palców I

II ręki lewej (wypadek przy pracy z 1997r.) nie stanowi przeciwwskazań do wykonywania jakiejkolwiek pracy. W świetle więc powyższego ustalenia Sąd Okręgowy w T., dokonując oceny prawnej sprawy uznał, że wnioskodawca S. Z. nie spełnia już koniecznej przesłanki nabycia prawa do renty przewidzianej w art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS . W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 4 października 2018r. zaskarżony został przez wnioskodawcę S. Z. , który w apelacji z dnia 23 października 2018r. zarzucił, że Sąd I instancji bezzasadnie odmówił mocy dowodowej opinii biegłych otolaryngologa w sytuacji gdy sam organ rentowy przez blisko 20 lat wypłacał mu rentę mając pełną świadomość zatrudnienia świadczonego w niepełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach : pomocnika masarza i robotnika gospodarczego nie widząc przeszkód do ustalania dalszego prawa do renty. Niezależnie od tego skarżący podniósł, że jego stan zdrowia ulega wciąż pogorszeniu co ostatecznie doprowadziło do rozwiązania ww. umowy o pracę , a aktualnie oczekuje na zabieg implantacji ucha prawego (przedkładając na dowód powyższego na rozprawie apelacyjnej stosowne w tej mierze zaświadczenie Instytutu (...) w N. - v k.- 96).

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ustosunkował się do treści apelacji wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację wnioskodawcy S. Z. zważył co następuje;

Wniesiony przez odwołującego się środek zaskarżenia skutkować musi orzeczeniem reformatoryjnym tut. Sądu. Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 4 października 2018r. wydany został z naruszeniem prawa materialnego tj. art. 12 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r. , poz. 1270 ze zm.) przez błędne uznanie, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy, przy w braku właściwej oceny zgromadzonych w sprawie , a zasadniczych dla wyniku sporu dowodów osobowych z opinii biegłych lekarzy: otolaryngologa oraz specjalisty z zakresu medycyny pracy. Dokładna analiza treści wyżej wymienionych opinii wskazuje bowiem ,że biegli ci są zgodni w aspekcie biologicznym niezdolności do pracy wnioskodawcy , jako niezdolności do prac na wysokościach , w hałasie , przy maszynach w ruchu , w narażeniu na czynniki toksyczne , czy prac wymagających komunikacji ze współpracownikami , a ich odmienne konkluzje wynikają jedynie z różnej oceny kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy . O ile bowiem biegły z zakresu medycyny pracy ww. przesłankę ekonomiczną niezdolności do pracy odniósł do wykonywanej przez S. Z. już w okresie pobierania renty pracy na stanowiskach :pomocnika masarza i robotnika gospodarczego , przy jednoczesnym wyraźnym potwierdzeniu ,że odwołujący się utracił zdolność do wykonywania pracy na stanowiskach zajmowanych uprzednio przed nabyciem prawa do renty tj. monter, mechanik silników spalinowych, robotnik drogowy i masarza , o tyle biegły otolaryngolog - wbrew temu co przyjął Sąd I instancji - zawodowe kryteria orzecznicze odniósł nie tylko do wyuczonego zawodu wnioskodawcy , ale też miał na względzie cały przebieg jego ubezpieczenia , odnotowując nadto w wywiadzie zawodowym ostatnie stanowisko pracy jako pracownika gospodarczego. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu w tak zaistniałej sytuacji procesowej uznał przewagę mocy dowodowej opinii biegłego z zakresu medycyny pracy , z czym jednak w żaden sposób nie może zgodzić się Sąd Apelacyjny zważywszy , że wnioskodawca przez blisko 20 lat pobierał świadczenie rentowe, a ocena jego zdolności do pracy z 1998 r. przed nabyciem prawa do renty dokonywana była w aspekcie tych kwalifikacji (stanowisk pracy) , które nawet w aktualnej ocenie biegłego z zakresu medycyny pracy stanowią o jego niezdolności do pracy. W tej więc sytuacji jedynie uznanie, że w okresie pobierania renty doszło do przekwalifikowania zawodowego wnioskodawcy uzasadniać mogło przyjęcie odmiennego kryterium ekonomicznego przy ocenie niezdolności do pracy S. Z. (tj. oceny stanu jego zdrowia w aspekcie możliwości wykonywania pracy na stanowiskach: pomocnika masarza i robotnika gospodarczego w Zakładzie (...).. D. w R.). Trzeba jednak już na wstępie podkreślić, że było to zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy (1/2 etatu) nadto niewątpliwie niżej kwalifikowane niż te poprzedzające nabycie prawa do renty, a więc o takim przekwalifikowaniu mowy być nie może . Jednocześnie - jak przyjmuje ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego- zachowanie zdolności do pracy

na stanowiskach niżej kwalifikowanych nie stanowi przeszkody do przyznania prawa do renty (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia :15 września 2006r. I UK 103/06 , OSNP 2007/17-18/261 , czy 10 sierpnia 2016 r. III UK 221/15, OSNP 2018/1/19)). Inna rzecz, że w świetle oświadczenia wnioskodawcy złożonego na rozprawie apelacyjnej (v. k-97 v) wynikało, że nawet jako pomocnik masarza miał do czynienia

z maszynami do mielenia i mieszania mięsa i praca ta była wykonywana w warunkach dużego hałasu . Przywołując więc w tym miejscu wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 28 kwietnia 2016r.III UK 120/15, Lex nr 2057361 , w którym stwierdzono, iż sąd jest uprawniony do zdyskwalifikowania opinii biegłego, w której nie uwzględniono w ocenie stanu zdrowia ubezpieczonego w kontekście ustalenia niezdolności do pracy jego właściwych kwalifikacji zawodowych , Sad Apelacyjny ostatecznie uznał , że jedynie w pełni miarodajna w tym zakresie jest jednak opinia biegłego lekarza otolaryngologa uznająca wnioskodawcę za nadal częściowo niezdolnego do pracy na okres 3 lat , celem podjęcia przez niego bardziej specjalistycznego leczenia w Instytucie (...) słuchu i przejścia zabiegu operacyjnego implantacji . Takie zaś działania odwołujący się podjął , co wynika z przedłożonego przez niego zaświadczenia Instytutu (...) w N. (v. k 96). Nadto wnioskodawca już od września 2018 r. pozostaje bez pracy i to właśnie pogarszający się stan jego zdrowia spowodował ustanie trwającego blisko 19 lat zatrudnienia

[w Zakładzie (...). D. w R. (na 1/2 etatu).Przyjmując tym samym , wbrew ustaleniom Sądu I instancji , że S. Z.

po dniu 31 maja 2017r. jest nadal częściowo okresowo niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U.

z 2018r. ,poz. 1270 ze zm.), na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. a także art. 477 14 [§] 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku tut. Sądu. Jednocześnie Sąd Apelacyjny uznał, że pozwany organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu dalszego prawa do renty wnioskodawcy (art.118 ust. 1 a ww. ustawy emerytalno-rentowej - pkt II sentencji wyroku) ponieważ swoją decyzję oparł praktycznie na stanowisku lekarza konsultanta otolaryngologa , który podobnie jak biegły z zakresu medycyny pracy

w postępowaniu sądowym , dokonał oceny stanu zdrowia wnioskodawcy w aspekcie niewłaściwych jego kwalifikacji zawodowych . Tym samym jest to błąd orzeczniczy, za który odpowiada organ rentowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012r. III UK 110/11, Lex nr 1227452) .Konsekwencją zaś przyjętego rozstrzygnięcia było obciążenie pozwanego Zakładu poniesionymi przez wnioskodawcę kosztami postępowania apelacyjnego w kwocie 30 zł stanowiącej opłatę od apelacji (pkt III sentencji wyroku), stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 § 1 zdanie drugie k.p.c.

ZARZĄDZENIE

1/ (...) – (...) M. Z., (...)(...)

2/(...)

3/(...) (...) (...) – (...)

(...)